

film

REALITA VÝCHODNÍCH PŘÍSLIBŮ

Příběh začíná drasticky: v malém londýnském holičství přichází jakýsi muž o krk, a to tak, že doslova. Jen o pár ulic dál, v porodnici, umírá při porodu čtrnáctiletá prostitutka. Ruska. Její dítě však žije: a porodní asistentka Anna, ztělesněná Naomi Wattsovou, snad proto, že je po otci rovněž ruského původu, začíná pro mimino hledat náhradní rodiče. Ve věcech mrtvé rodičky nachází deníček, jenže sama už nezná azbuku: a tak se vydává do restaurace, kde mrtvá dívka Táňa pracovala. Netuší, že se tím vydává na nejnebezpečnější pout' svého života...

Globální realita našeho neveselého světa proniká i do filmu Východní přísliby: odehrává se v Londýně, jeho hrdiny jsou převážně Rusové, hrají je Američan, Angličanka, Francouz a Němec a všechno zrežiroval Kanadčan David Cronenberg. Film je uváděn jako britsko-kanadský.

Z Cronenbergových úspěchů připomeňme jeho Dějiny násilí, scenárista Steve Knight napsal kupříkladu příběh Frearsova snímku Špína Londýna. Z toho znalý divák předem ví, že děj bude hodně krvavý, a že když padne replika „Ještě mu odštípu prsty a vytrhám zuby,“ nemyslí to mluvčí obrazně – a kamera se při jeho dalším konání cudně neodvrátí, naopak.

Majitel restaurace, sympaták Semjon, se jako hlavním povoláním zabývá importem žádaných ruských děvčat pro londýnské bordely. Návštěvu naivní sestry z porodnice vítá

pravdě srdečně – a drama se roztáhá na plné obrátky.

Prostředí, v nichž se příběh filmu Východní přísliby odehrává, působí ohromně autenticky, má zvláštní atmosféru, v níž se snoubí vůně čerstvého boršče s pachem prolité krve.

Film je postaven na hercích a jejich prvotřídních výkonech: protihráčem naivní, ale tvrdošíjně Anne je šofér a „uklízeč“ Nikolaj, skvěle hraný Viggo Mortensenem. Je krutý, tajemný, cynický – a přece jako by se za vším tím

skrývala špetka dovedně skryté člověčnosti?

Nic lidského už nezůstalo v bossově věčně opilém synovi, jež ztělesnil Vincent Cassel, o poznání plastičtější rozměr má jeho nelítostně laskavý otec Semjon, jak ho hraje Armin Mueller-Stahl. Na výkonech hlavní čtveřice spočívá síla příběhu: ale časem divákovi neunikne, že náhod je v ději přece jen moc a že závěr by režisér mohl ve střízně učinit dřív. Ale přesto jsou Východní přísliby pozoruhodný film a o našem světě a z kloubů vymknuté době vypovídá hodně naléhavě. A diváka možná maně napadne, že jestli taková pravda pronikla už do filmu, bude skutečná realita ještě o poznání krutější...

(ěk)

Foto archiv

natáčí se

Bond se vrátí ještě letos

Tak už je jasno, fanoušci si mohou oddechnout a začít se těšit, Bondem zůstává Daniel Craig a Praha coby místo natáčení ostrouhala. Natáčení začalo v Londýně a ohledně dalších filmovacích lokací produkce zachovává tajemné ticho: nicméně čekají se spíš toulky mimoevropské. Bondovská dvaadvacítka se navíc zatím jmenuje dost stroze: Bond 22. Zda to tak zůstane, anebo zda se hledá atraktivnější titul, není známo, ostatně stejně jako obsah děje. Tak či onak, za jisté je možno mít, že s původním autorem Ianem Flemingem (letos by mu bylo sto let) mají už bondovky společnou jen hlavní postavu a špionážní téma. Jinak už bylo nepříliš obsáhlé autorovo dílo vymrskáno ze všech úhlů a nový nápad se z něj už nevykřeše.

Režisér zůstává týž – Marc Forster – jako v případě Casina Royale, tedy jedenaadvacítka, jež vyvolala diskuse, ale v nichž nakonec zvítězila spokojená strana. A Craigův Bond i podruhé bude dozajista jiný než Connery a jeho následníci: je to prostě Bond nového století, a těžko se bouřit, bondovky nikdy nebyly pro staromilce. Musíme si zvyknout.

Příbylo ovšem několik nových jmen v rolích parťáků a protihráčů: drží se znamenitá Judi Denchová, jež ztělesňuje šéfovou týmu špiónů, přísnou, avšak spravedlivou, tradičně svěží tvář má Olga Kurylenková, jež jde sice Bondovi po krku, ale v rámci úkolu je připravena podlehnout jeho šarmu. Pochází z Ukrajiny a navzdory mládí si už dobyla řádku nepřehlédnutelných úspěchů ve velkém západním světě: po boku Elijaha Wooda hrála ve filmu Paris, je t' aime, v miniseriálu francouzské televize Podezření a hlavní roli vytvořila v thrilleru The Serpent: tedy Had.

Angličanka Gemma Artetonová debutovala loni a v příběhu Bond 22 si zahraje Jamesovu parťáčku, agentku MI6 Fieldsovou. Děj se zatím tají úspěšněji než návod na konstrukci atomové bomby, ale dá se očekávat, že produkce už brzy začne „úniky informací“ mazaně dávkovat – aby v čase premiéry napětí a očekávání vyvrcholily...

kniha

DO TŘETICE VŠEHO DOBRÉHO

Vydat v krátkém čase tři svazky povídek na jedno téma a u jednoho nakladatele k tomu, to je nepochybný úspěch. Ladislavu Beranovi se to povedlo: a sluší se rovnou ocenit, že ani třetí knížka – Četnická pátračka versus Galérka – nenese stopy toho, že by už mlel z posledního. Jeho písecké příběhy o četnících z tamní pátračky nás znovu vrátí o tři čtvrtě století nazpátek proti proudu času – a my se s potěšením ponoříme do četby o době, kdy se páchaly zločiny – ale ještě pořád jim zůstávalo cosi jako lidský rozměr.

Beran dovede vyprávět a má své postavy upřímně rád, hraje si s nimi, rozumí jim, dovede najít lidství i hodně hluboko zasuté. Jenže v jeho třetí povídkové knize se připozdívá, podobně jako v Četnických humoreskách z televize: čas je neúprosný a třicátá léta, jež tak nadějně začínala, mají na konci osmatřicátý, henleinovce, Mnichov...

Beran se snaží udržet rozmarnou a jímavou notu vyprávění, ale politická realita do života četníků i zlodějků nutně doléhá. Přitahuje – a bude hůř, někteří to jen tuší a někteří už vědí své. Prosté povídky se tak mimoděk stávají i jistým

obrazem minulé doby a skrze dávné historiky promlouvají k dnešku. Historie není totiž mrtvá, jen zaprášená – a může nás poučit, budeme-li vnímat.

Ladislav Beran svou povídkovou trilogií vztýčil neokázalý pomníček nejen píseckým četníkům, ale taky lidskosti a empatii, jež jako by se z naší literatury – natož pak z životů – citelně vytrácely. První republika, jak ji vylíčil, není ovšem žádná selanka, sociální trable do děje nutně vstupují – ale je to solidní a na zákonech zbudovaný stát. Vzor pro budoucí, a taky varování pro ně – že by mohlo být i jinak.

Písecké nakladatelství J and M opět věnovalo knize opravdovou pozornost a vypravilo ji do světa v dobře stříženém kabátku: kdo jiný – včetně nakladatelských domů zámožnějších a slavnějších – dnes ještě knihu pro dospělé nechá doprovodit početnými ilustracemi, nota bene tak půvabně kongeniálními s textem, jako jsou kresby Františka Doubka? Výsledkem je kniha po všech stránkách příjemná a půvabná.

(jjv)